

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Органъ на Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Коренякъ“

Броя
3 лв.

Год. абонаментъ 25 лв.
Излиза ежесечно.

Редакция и администрация въ клуба
— Варна, ул. „6 Септември“ № 23.

Обявления се приематъ
по споразумѣние.

Броя
3 лв.

П О К А Н А.

Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Коренякъ“ известява на своите членове, че на 10-й Ноември т.г. въ „Юнашкия салонъ“ ще се състои **Литературно-Музикална Танцова Вечеръ.**

Поканватъ се членоветъ да присѣдствуватъ на тая вечеринка.
Начало 8½ часа вечерята.

Входъ за кавалери—30 л., за дами—10 л.

Г. г. членоветъ могатъ да канятъ свои гости подъ тяхна отговорностъ.

Отдѣлни покани нѣма да се изпращатъ.

Предизвиканъ отговоръ.

Стопанството ни се управлява отъ лица, които искатъ на всяка цена да минатъ за негови доброжелатели и съ единъ важенъ видъ, като на дракулъ, даватъ фетви, упрекуватъ гражданството въ несъзнателностъ, че то било безъ гражданска доблестъ, непослушно, не изпълнява стопански наредби и не оценява неуморната работа, дневна и нощна, на „шепа общественици“ за издигане града до оная висота, която заслужава да има черноморската красавица. Следъ една тържественостъ тия лица канятъ гражданството да се отърси отъ гибелната апатия, отъ която било обладано и се залови здраво за да защити замиращата Варна. Тия лица, обаче, не посочватъ конкретно кои сж тия нападатели, тия клеветници, противъ които тѣ викатъ гражданството за защита, и не указватъ дълбокитъ причини, които заставяватъ Варна да замира. Коѣ е това несъзнателно гражданство, което, по думитъ на тия стопански лица, се явява като врагъ на своя градъ и се нуждае отъ възпитание? Кои сж тия клеветници? Да не би въображението на нѣкой случаенъ лѣтовникъ, който е писалъ за скжпотията на лѣтовишето? Ако мисълта на тия стопански лица е насочена къмъ несъзнателността на цялото варненско гражданство, то тѣ отчасти иматъ право, защото, ако то бѣ напълно съзнателно, не щѣше да даде ржководнитъ мѣста на тия лица, нито пъкъ щѣше да позволи да се подиграватъ съ интереситъ му; ако ли пъкъ се касае до неоснователното твърдение на нѣкой вестници, не мѣстни, за скжпотията, то това не заслужава да ни занимава.

Е, добре, могатъ ли тия наши „доброжелатели“ да кажатъ: упректъ имъ къмъ варненското гражданство оправданъ ли е, че е несъзнателно, и че не изпълнява мждритъ имъ наредби? Преди всичко тия „шепа общественици“ трѣбва сами, съ своите дѣла, да дадатъ примѣръ, отговорящъ на едно идеално и съвестно изпълнение на обществения си дългъ и съ това да създадатъ нужния авторитетъ, който да наложи на гражданството готовностъ да изпълнява всички стопански нареждания. Това у тия „шепа общественици“ липсва, за голѣмо съжаление, и всѣва едно оправдано разколебание у гражданина относно силата, значението на наредбитъ. Грѣшатъ тия „шепа общественици“, ако допускатъ мисълта, че варненецътъ изгубилъ съвършено чувството си и разсѣдка си и не е въ положение да прецени правилно всичко онова, което се касае до стопанството му. Не може да се мами той отъ парадно тържество, което е плодъ на една плитка лѣтовна политика, и следъ тържеството да се види пакъ съ скжсани гаши. Всичката роля на тия стопански „общественици“ се състои да се дава едно грижливо полиране на външния видъ на града и съ това да фрапира околото на случайния и наивния посетителъ и да го убеди, че тукъ има „доброжелатели“ и се вършатъ полезни работи. Ала, ако вниматъ въ вътрешния животъ на голѣмото болшинство граждани, които, за жалостъ, сж все коренни жители, ще се убѣдятъ, че тия варненски граждани изнемогватъ отъ безработица, обхванати сж отъ една незапомнена мизерия, ко-

ято ги тласка къмъ безпятие, къмъ отчаяние за добро бъдеще. Тоя вътрешенъ животъ не интересува тия „общественици“, защото нѣматъ връзки съ тая среда и, следователно, участъта ѝ не представлява за тѣхъ нищо. Трескавата дейностъ за благоустройство — дейностъ несистемна, неметодична, непланомѣрна — доказва суетата на тия „общественици“ — да парадиратъ! Какво уважение, зачитание може да извикватъ тѣ у гражданина, който гледа какъ безработно се събарятъ здания и не се плаща, който вижда, че разточителността върви crescendo съ назначение пенсионери съ 4 — 6000 л., за надничари по 150 — 200 л. дневно, отстранявайки съвестни и способни граждани, нуждающи се отъ парче хлѣбъ; който прозира въ дѣлата имъ некрасиви, нечисти помисли и похвати; който вижда, че общинскитъ файтони се употребаватъ за разходки на свои семейства, приятели и пр.? Какво зачитание може да искатъ тѣ отъ гражданина, който става предметъ на неправомѣрностъ, на несправедливостъ, или отъ гражданката, която не е удовлетворила капризитъ на единъ лѣтовникъ и за това се прекжсва електрическата енергия? Какъ варненецъ ще изрази своята почитъ къмъ стопански среди, които не му даватъ вода презъ лѣтото, а тѣ си поливатъ градината да не би да увѣхнатъ благовоннитъ цвѣта, които разливатъ ароматъ и пълнятъ съ свежестъ гърдитъ имъ или пъкъ на тухларницитъ по 20 тона дневно, или пъкъ на нѣкой гражданинъ се съставя актъ за незачитане наредби, а после тоя актъ изчезва по нареждане отъ надлежното мѣсто, защото той е отъ „нашитъ“? Ние нѣма да изредимъ много въпроси и въпросчета, защото гражданството

знае всичко, което се върши, макаръ тия стопански дейци да искатъ да не се говори нищо за тѣхъ. Пасивътъ имъ е голѣмъ и напразно се мжчатъ съ бомбастични слова да залгватъ тонковци. Тоя пасивъ силно разклаща авторитета на стопанскитъ среди, и като така не могатъ да искатъ отъ гражданството нѣкакво зачитание.

Тѣ сж чужди, тѣ сж прелестни и не милѣятъ за тоя градъ. Какво тогава ние можемъ да очакваме полезно отъ тѣхъ по наше гледище? Варненското гражданство съзна, най-последната великата грешка направена в миналото и бърза да се организира за да не сложи на картата съществуването си, за да омърсятъ гнѣздото му. Волското търпение има това гражданство — това търпение има граници. Нѣма да се спустнемъ да изобличаваме тия стопански среди въ разпѣвание истината и кръстъ; нѣма да ги изобличаваме въ некоректностъ, въ измислителни противоречия въ тяхната дейностъ. Дойде-ще времето, когато ние ще изтѣкнемъ тѣ пасивъ на тия среди, за да видимъ гражданството измамата, да магогията и нечистата имъ партизанщина. Не сж обладани тѣ отъ чувство на себеуважение, хласнати въ тая посока — ще провалятъ въ пропастьта забвенията, за да прекратятъ своето жалко съществуване, или ще напустнатъ града нѣ следъ като бждатъ добре угнетени, или ще се настанятъ въ друга областъ, за да се доугоятъ.

А. И. Мановъ.

III. Варна презъ 1850 год.
(Продължение)

Онова, което се правеше въ тѣхъ размѣръ въ варненскитъ мѣстности, става въ голѣмъ размѣръ въ търговията. Всяка година, сръдната на месецъ Августъ до нѣ

на месец Септември колят въ скотобойни, находящи се подолу отъ люнета на поясната крепостъ срещу Галата капу, отъ шест до осем хиляди вола или крави. За тая цел се избиратъ отъ тѣхъ най-старитѣ и най-ослабналитѣ отъ работа. Тѣзи добитѣци служатъ за да се приготви отъ тѣхъ пастърма, една частъ отъ което се изпраща въ Цариградъ. Отъ лойта се правятъ свѣщи, които се изпращатъ въ сжщата столица, гдето се търсятъ, благодарение на доброкачествеността имъ. Тѣ се познаватъ отъ червения цвѣтъ на единия имъ край. Въ Цариградъ се експедиратъ тоже и езици сушени и пушени, така сжщо и кожи, на които роговетѣ висятъ по тѣхъ. Кожитѣ сж сушени на въздуха и следователно лошавата миризма безпокоява дълго време жителитѣ, които обитаватъ тая страна на града, или пъкъ, когато тѣ минаватъ отъ тука за разходка.

Презъ месецъ септември всички се снабдяватъ и съ зимни припаси: дърва за горене, вѣглища и зарзаватъ, защото предъ дългата зима, която въ тия страни на Черното море трае петъ месеца, градинитѣ сж покрити съ снѣгъ и селянитѣ не принасятъ въ града нито дърва за горене, нито вѣглища; освенъ ако тѣ бждатъ съ увеличени цени поржчани. Тия български селени мусулмани извличатъ голѣма полза отъ стокитѣ, донесени за продажъ въ Балчикъ и Варна. Тукъ тѣ продаватъ тоже масло отъ превъзходно качество, което носятъ въ малки гърнета отъ прѣстъ, скрити между житото, и ги носятъ съ колата си (араба), които ги возятъ на кервани на добро време отъ 300 до 500 кола на день, пълни съ жито. А меситѣ на търговскитѣ кжщи купуватъ житото за да го депозиратъ въ определени за цѣлѣта магазинъ.

Съ изключение на три голѣми отъ камѣкъ постройки, които принадлежатъ на държавата, останалитѣ сж построени отъ дѣски едни до други, всички близо до широкото пристанище, отъ гдето се влиза въ града Варна. Презъ нощта има пазачи, които се плащатъ отъ търговцитѣ, за да не се подпалватъ постройки отъ нѣкой злосторникъ.

(Следва)

Архим. Иннокентий.

Копирнитѣ книги на Варненската българска община. (1868 — 1876 год.). (13)

На стр. 343 съ дата 14. VII. 1869 г. помѣстено копие отъ писмото до Русенската Българска община, съ което се препоржчва Иеромонахъ Козма, впоследствие Дебърски Митрополитъ, вече покоенъ, за събиране на помощи. Писмото предаме изцѣло.

„Приносящи настоящето ни на ма Иеромонахъ попъ Козма изъ Македонія битолско окръжие отъ монахъ Св. Иванъ Предтеча дойде тука не преди много врѣмя за да опроси милостиня отъ своитѣ събратѣ, които живѣятъ тука, комуто малко много спомогнаха. Той неска заминава за градоветѣ: Проадия, Шуманъ, Каял-Дере, Шей-анджикъ, Разградъ и отъ тамо за радѣтъ Вл. Рѣченъ си имж отъ течеството нуждитѣ свидѣтелства, както и рѣдовното тескере жтно, но защото жлае да заминае въ Влахия по просия отъ тѣхнитѣ акедонци, ся умоляватъ да му спомогнитѣ въ подписваніето на тескерето бы да посрѣщне нѣщо мжчотѣй“

Копиетата на писмата отъ 344 до 353 стр. не съдържатъ нѣщо важно и сжщественно.

На стр. 364 е помѣстено копие отъ писмото съ дата 27. VIII. 1869 г. отъ Разградската Българска община, съ което се умолява да изиска отъ араганъ Куюмджията 410 гроша, роени му отъ тукашното хлъбаро свеловие за направата на две тѣнца и кръсть, но понеже не ги добрили, то останали за смѣтка на арагана.

Копието на писмото на стр. 365 не е важно.

На стр. 366 съ дата 10. IX. 1869 г. помѣстено копие отъ писмото до свещ. Георги Радковъ въ Гебедже, съ което му се съобщава, че селянитѣ отъ Дерекъкой се отказали да признаватъ грѣцкия владика и дали пжйтѣ на проведения отъ него грѣцки свещеникъ Атанаса. Щѣли да подадатъ жалба до общината, да ги вземе подъ свое покровителство, но още не сж я подали. Ако въ случай го повикатъ за нѣкоя трѣба, да отиде.

Копиетата на писмата отъ 367 до 377 стр. не съдържатъ нѣщо важно и сжщественно.

На стр. 378 — 381 е помѣстено копие на писмо, безъ адресъ, съ дата 27. IX. 1869 г., само съ обръщение: „Высокопреосвященнѣйшій Владико“, което писмо предаваме изцѣло, като тукъ-таме ще направимъ опущения, защото писаното е съвършено извѣтрело и не е възможно да се възстанови пълния текстъ.

„Извѣстно Вы е че, тукашнѣ общинѣ като най-бѣдна прѣдъ другѣ тѣ оставяне сама по себѣ си тя ниможеше да ся подигни. Затуй ся принуди прѣди (трудъ голѣмъ положи) три години да подаде прошение на Н. П. Метхатъ тогавашния главнѣ управителъ на Дунавската област, когото умоли да ѣ позволи да събира отъ цѣлата Епархия по гр. 6 отъ сѣко вѣнчило до рѣшеніето на църковния въпросъ. Закоѣжто Н. П. не само имъ позволи, нѣ даже, и потвърди чрезъ Емернаме, и съ рѣчанната помощъ за да може подкрѣпи Българчинѣ отъ единъ странж и да посрѣщне разноскѣ-тѣ училищѣ-църковно общинскѣ отъ другъ за добринѣ-тѣ на когото крайно ще бждемъ признателны“.

„Тя като пріе рѣченното позволение за прѣва годинѣ ся потруди чрезъ тогавашнѣ св. Попъ Констандина да тури намѣреніето си въ дѣйствиє, нѣ бѣ твърдѣ мжчно. По тая пречина ся принуди да умоли и опроси отъ Ваше Высокопреосвященство да нѣ проводятъ единъ Архимандритъ, който като исполни нуждитѣ на Епархіята, тогава задоволяни селянитѣ да може чрезъ него да добѣ жлаемата си цѣль. За такъвъ нѣ проводихтѣ Н. Преподобіе отца Панарета, който въ идваніето си излѣзе по селата и сполучи за прѣва годинѣ да събере рѣченната помощъ. Той ако и да посрѣщна по нѣгде спжнки, но като прѣвоначално дѣло не ни оскорби, нѣ напротивъ насърчи за въ будоше, защото знаеме, че всѣко прѣвоначално дѣло е малко трудно. До гдѣто нѣй тѣй бѣхме убѣдени, за втората годинѣ какво срѣщаме! Въ Х-лу Пазарджикъ нѣколко младѣжи подбуждани отъ нѣкои злонамѣрници, безъ знаніето на тукашнѣ гл. общинѣ устрояватъ тамо другъ особнѣ и независима отъ тукашнѣ, на която Прѣдсѣдателя бѣ нѣкой си Х. Попъ Никифоръ. — Негов то намѣрение бе да ся провазгласи Архимандритъ и да събори тукашнѣ-тѣ общинѣ“.

„По токива пречинѣ отецъ Арх. Панаретъ лани като излѣзе въ Пазарджикското окръжие да събере рѣченнѣ помощъ, гледа че, Х. попъ съ нѣкоя измама събира помощѣта, която въздръжаха за тѣхната си новж църква, когато тукашнѣ общинѣ при ускодностъ-тѣ си двѣ години нарѣдъ имъ подари половината; — Отецъ Арх. ако и да иска поне половината, тѣ отказаха.“

„Прочее днеска като е време да ся събира рѣченната помощъ Отецъ Арх. вчера замина за Х-лу Пазарджикъ. И така Вы покорнѣйши молимъ да пишѣтъ до общинѣ-тѣ въ рѣченнѣ градъ едно отеческо писму подписано отъ цѣлѣи нѣ български по врѣмянемъ съборъ гдѣто поне настоящата годинѣ да не посрѣщнимъ спжнки; неговото съдраніе трѣба да бжде подъ този видъ:“

„Научаваме ся отъ разны пжтници, както и не прѣди много отъ единъ вѣрянъ источникъ: че, вашѣ-

та община управляема отъ нѣкого си Х. Попъ Никифора, была отдѣлна отъ Главната Варненска, за която нѣй сж толкова трудимъ да можемъ да подрѣжимъ и усвоимъ, а вѣй въ частности работитѣ противъ разорѣніето ѣ... Това нѣй не вѣрваме, но като ни до вѣриха че, лани стѣ събрали и помощъ-тѣ по гр. 6, която идватъ тѣ можаха чрезъ нашето ходатайство и позволение, да испросятъ отъ Н. П. Метхатъ Паша тогавашния упр. на Д. Обл. да събиратъ по гр. 6 отъ цѣлата Епархия на сѣко вѣнчило, до рѣшеніето на въпроса та съ нея да подкрѣпятъ българчинѣ-тѣ и си посрѣщатъ разноскѣ-тѣ. А Вѣй стѣ сж събрали и задържали въ пълностъ, когато“... (извѣтрело).

„Юшу кажетѣ на Х. Попъ Никифора да прѣстане занаярѣдъ отъ да посѣва такива поразени, за народа нѣ внушенѣ отъ които произлазя раздоръ и умраза. Ако ли слѣдва занаярѣдъ пакъ сжщото, нека знае: че, въ 24 часа какъ ще го вземемъ тукъ самъ неща-знае, както и слѣдъ рѣшеніето на въпроса та кивато ще ся извѣргватъ отъ чина си.“

Възлюбленнѣй ми чаде! занаярѣдъ ся братскѣ съединетѣ, та да можемъ по-скоро и по-лесно да съкрушимъ неспрѣтели-тѣ си грѣко гагаузы.“

„Писмото ще бжде отворяно щомъ прочетемъ по скоро ще проводимъ.“

„Отецъ Арх. като бѣше тука ни извѣсти, че стѣ му писали за нѣколко кила ячмѣнъ за когото общинѣ-тѣ се имж грижата да събере и ви го проводи, та бждетъ спокійны.“

На стр. 382—385 сж помѣстени копия отъ писма безъ да се означава адреса, а съ обръщение „Любодороднѣй Господине!“ Писмата сж препоржчителни и се отнасятъ за съдействие и постжпки за освобождение на затворници.

На стр. 386 е помѣстено копие отъ писмото до Бѣлг. Община въ Добричъ, съ което се изпраща едно прошение да подпише и повърне. То ще се подаде на тукашния мю-тесарифинъ, а другото ще се изпрати въ Русе (сигуръ сж две прошения), съ което се иска, щото въ църковнитѣ мезличѣ (свѣти) българитѣ да иматъ двама представители. Прощенията да се препратятъ съ сжщата цѣль и въ Балчикъ.

Копията отъ писмата на стр. 387 не съдържатъ нѣщо важно и сжщественно. (Следва).

А. И. Мановъ

Паметникъ на Ханъ Аспарухъ.

Почитане паметѣта на заслужили синове на отечеството е една отъ най-главнитѣ добродѣтели на единъ цивилизованъ народъ. Чрезъ това се възбуждатъ извършенитѣ заслуги, които въздействуватъ възпитателно на поколението. Народи, които нѣматъ подобни исторически примѣри, създаватъ ги изкуствено.

Българската история е пълна съ високопоучителни и велики дѣла на свои великани. Обаче, не надлежно паметѣта имъ се почита и малцина сж ония, които съзнателно и основно познаватъ заслугитѣ на свои прадѣди.

Заслужава да се споменѣтъ тукъ знаменателнитѣ думи на Отца Паисія: „Поради что се срамишъ да се наречешъ българинъ и не четешъ по свой языкъ и не думашъ? Или не са имали болгари царство и господство? Вънемлите ви, читатели и слушатели, роде болгарски, кои ревнуете и усрдсаете по своего рода и по свое отечество болгарское, и желаете разумети и знати извѣстно ради своего болгарскаго рода, и за ваши отци и преотци, и царе, и патриарси, и свѣтихъ, какъ са испрво поживели и преишли!“

Ние знаемъ повече дѣлата на великитѣ мже отъ чужди намъ народности, отъ колкото ония на нашитѣ. Въ България никжде не виждаме въ никой площадъ паметникъ на внушителнитѣ фигури на Аспаруха, Крума, Симеона и пр., нито сме вникнали дълбоко въ ве-

личието на тѣхнитѣ дѣла.

Въ училищата българска история се учи много слабо. До скоро въ гимназитѣ не се учеше никакъ българската история, освенъ въ последния класъ и само нѣколко месеци въ второто полугодие и за това изученото скоро извѣтряваше. Въ търговскитѣ и други технически училища никакъ не се учи българска история. Малцина сж ония, които въ свободното си време, вмѣсто да се занимаватъ съ романи и други развращающѣ книги, се интересуватъ отъ родна история и родно четиво и за това младежѣта повече знае чуждата история и литература отъ колкото българската. Ето защо тя лесно се подава на разни интернационалисти, сектанти и пр.

Специално града Варна е играла на времето си жизнена роля по историята на българския народъ. До сега обаче никой не е почувствувалъ че свещенъ дългъ се налага на варненскитѣ граждани, особено на коренячитѣ, да овѣковчатъ паметѣта на великия Ханъ Аспаруха — спасителя на славянитѣ отъ явна гибелъ и асимилация, родоначалникъ на българското племе, основателъ на Българското Царство.

Тамъ, гдето стѣрчи задъ старата църква „св. Георги“ въ града ни полусрутената кула, тамъ сж подписани мирнитѣ договори съ византийския императоръ Константинъ VI Пагонатъ въ 679 година. Отъ тамъ Аспарухъ давалъ своитѣ високи заповѣди за присъединяване славянитѣ къмъ свои народъ и освобождението имъ отъ византийско иго.

За подобно велико дѣло на Аспаруха какво е направено до сега?

Ето защо, Културното Просвѣтно Икономическо Дружество „Варненски Коренякъ“, оценявайки надлежно високитѣ заслуги на Ханъ Аспаруха, спрямо българското племе, а специално за кореннитѣ жители на града, въ заседанието си на 27 Августъ съ протоколъ № 25 единодушно рѣши:

Да се въздигне паметникъ на Ханъ Аспаруха на площада предъ поместната кула, като тоя площадъ се нарече „площадъ на Ханъ Аспаруха.“

За цѣльта е назначена петочленна комисія, която да се погрижи за образуване нуждия капиталъ, следъ което да пристѣпи къмъ издигане величествена статуя на заслужилия Ханъ Аспаруха, първи варненски коренякъ, основателъ на Българското Царство и родоначалникъ на българското племе.

Похвално.

Мѣрката, която комитетѣтъ на д-вото ни е взелъ по отношение на беднитѣ дружествени членове, като имъ отпуска *безплатно* медицинска помощъ, е похвална. Наложително е, и е въ задачата на д-вото ни, да отпустне *безплатно* и лѣкарства. Другъ единъ въпросъ предъ насъ изпѣква: задомяването на младитѣ членове отъ д-вото ни, като имъ се даде една чувствителна помощъ. Тая мѣрка ще има за целъ да се запазятъ семейнитѣ традиции, семейнитѣ добродѣтели, религията и нравственостѣта. Това ще се постигне съ образуване единъ фондъ отъ членовѣта на д-вото ни. Нека комитетъ, който присърдце е вземалъ дѣлото, който работи неуморно и съгласно устава, да обмисли начинитѣ, по които ще може да се изпълни това благородно начинание. Комитетѣтъ следва да има предвидъ, че младежѣтъ, който иска да сѣ задоми подъ закрилата на д-вото ни, трѣба да изповѣда следния катехизисъ:

1) Да бжде горещъ привѣрженикъ на коренячеството и смѣло, открито да проповѣдва идеитѣ на нашата организация.

2) Неуморно, непрестанно да работи за усиление организацията ни и да бжде винаги готовъ да защити интереситѣ ѣ.

3) Да снима мантията на политическо партизанство, щомъ пристѣпва прага на дружеството.

4) Да бжде дисциплиниранъ, трудолюбивъ, честенъ и мораленъ, ро-

долюбивъ и съ народенъ духъ.

Надѣваме се, че тия начала и други, които енергичния комитетъ ще изработи, ще се усвоитъ не само отъ младежитъ, членове на д-вото ни, но и отъ всички коренни жители, сжщо членове, защото само съ усвоение на тия начала, ние ще можемъ да бждемъ добри граждани на своята родина, на своя роденъ кжтъ, и ще можемъ да напреднемъ въ обществения пжтъ и да упражнимъ своето естествено право: да поемемъ управлението на нашето стопанство за благоденствието на цѣлото гражданство.

Дим. Ивановъ.

Сектанството у насъ.

Войнитъ, следъ като допринесоха едно морално и материално разрушение въ обществения строй, намѣриха се личности, които съ своитъ презрѣтнѣ учения да всѣватъ смутъ въ религиозното съзнание и въра въ българския народъ. Сектанти отъ тоя родъ сж: дѣновиститъ, адвентиститъ и петдесетницитъ, които свиха своитъ гнѣзда почти на всѣкжде у насъ. Необезпокоявани отъ властитъ, тѣ свободно вербуватъ свои последователи чрезъ събрания и книжнина. Сектантитъ отъ тоя родъ, които безсѣмнение трѣбва да сж чужди орджия, проповѣдватъ единъ религиозенъ анархизмъ, гибеленъ за държавния строй и разрушителенъ за семейството. Това тѣ всичко вършатъ подъ благовидната форма на „благотворителни и просвѣтни дружества“, понеже инѣкъ, като религиозно общество, непризнато отъ властитъ, не могатъ свободно да устройватъ своитъ събрания, макаръ и да носятъ името „молитвенни“.

Каква голѣма пакостъ принасятъ тия религиозни секти, ясно ни говори миналото на нашата история. Като се има това предъ видъ дългъ се налага на властитъ часъ по-скоро да се справятъ съ тия секти, като ги обявятъ внѣтъ отъ законитъ. България преди единнадесетъ столѣтия е озарена съ Христовото учение и днесъ не се нуждае отъ нови лжеапостоли и самозванни христовци. А Църквата спрямо тия сектанти трѣбва да постигне тѣй, както и повелява Евангелския законъ.

Да напишемъ горнитъ редове ни дадохъ поводъ годишнитъ събрания на нѣколкомина петдесетници и адвентисти устроени въ града ни, въ първитъ числа на октомврий, съ цель да манифестираатъ своето учение.

Петдесетницитъ, чрезъ обявяване въ мѣстнитъ вестници, извършиха въ морето кръщение на новоповървали (?) свои членове, а адвентиститъ, чрезъ афиши, своя конгресъ. Тия последнитъ съ своитъ предизвикателства на явенъ религиозенъ анархизмъ предизвикаха и нежелателни инциденти.

Предупреждаваме членоветъ на дружеството ни да се не уличатъ подиръ тия самозванни проповѣдници, които преследватъ явно рушителни цели, защото дружеството не може да има въ своята срѣда членове, които сж вредни за благоденствието на своя народъ и рушители на семейния животъ.

Н. Петровъ.

Нуждата отъ Мостренъ панаиръ въ Варна.

Този въпросъ, особено следъ последния есененъ панаиръ въ Горня Орѣховица, много уместно обрѣна вниманието на ежедневната преса у насъ. Почти всички изказали се автори намираха, че причинитъ за неуспѣха и западането на едва зародилия се български мостренъ панаиръ въ Горня Орѣховица, се дължатъ на обстоятелството, че държавата не се грижи достатъчно за въпросния панаиръ. Може би една отъ причинитъ да бжде и тая, обаче, главния мотивъ за заглъхването на този панаиръ ние намираме другаде.

Предъ всичко да си поставимъ въпроса — Горня Орѣховица най-

подходящия центъръ ли е въ България, за националенъ мостренъ панаиръ съ значение за вътрешния пазаръ, както и за съседнитъ страни, заинтересувани въ народното ни стопанство? Вѣрно е, че Горня Орѣховица е голѣмъ желѣзопжтенъ възелъ, не само отъ вътрешно значение, а съ това въпросътъ не се изчерпва. Горня Орѣховица може да си остане само панаиръ съ локално значение, но той никога нѣма да има характеръ на международенъ панаиръ, защото тамъ липсватъ елементарнитъ условия за това. Горня Орѣховица е малъкъ вътрешенъ градъ, който нѣма връзка съ стопанския животъ на страната, а отъ друга страна, липсва и благоустройството на голѣмия градъ, което пречи за системната организация на мострениия панаиръ.

Ние намираме, че най-подходящето мѣсто за истински националенъ мостренъ панаиръ, съ международно значение у насъ е Варна. Варна е най-голѣмия пристанищенъ градъ на България, посещаванъ отъ чуждия търговски свѣтъ, съ който градътъ има стари търговски връзки. Варна лежи на важенъ търговски кръстопжтъ, който свързва централнитъ европейски държави съ близкия изтокъ и Русия. Ако на това последно обстоятелство у насъ още не се обрѣща сериозно внимание, ние сме увѣрени, че то ще се наложи и ще създаде нова епоха въ стопанската политика на България, по силата на нѣщата. Варна заема завидно стратегическо положение, въ търговско отношение, което трѣбва да се използва, като не се забравя, че съседнитъ страни на България, които иматъ сходни пунктове отъ сжщото значение като Варна, полагатъ планомѣрни усилия да се се наложатъ въ ущърбъ на Варна. Освенъ това, Варна си остава все пакъ най-важното ни пристанище за износа на зърнени храни и произведенията на българското земледѣлие. Тия последнитъ, сами предлагатъ богатъ материалъ за единъ специаленъ отдѣлъ отъ панаира, който безспорно ще възбуди интереса на чуждестраннитъ купувачи на тия артикули. Отъ важно значение е сжщо и обстоятелството, че Варна е седалище на Търговско-индустриална камара и най-голѣмата стокова борса въ България, стопански институти, които биха дали своето ценно компетентно сѣдействие въ организацията на панаира.

Независимо отъ всичко това, Варна има една относителна международна известностъ, благодарение на курорта и се посещава годишно отъ нѣколко хиляди чужденци, което е сжщо отъ значение за панаира. Най-важното, обаче е, че Варна може да даде удобно гостоприемство, съ своитъ добри хотели и ресторанти, на чуждестраннитъ посетители на панаира, които сж свикнали на своитъ удобства и комфортъ, който за тѣхъ е най-естественото нѣщо. Сжщевременно, охолния посетителъ на панаира, съ удоволствие се забавлява, следъ свършената работа, а въ това отношение красива и живописна Варна е на негово разположение. Който е посещавалъ голѣмитъ мострени панаири въ Лайпцигъ, Виена, Франкфуртъ на Майнъ и пр., знае какъвъ безспиренъ празникъ и веселие царуватъ презъ цѣлото траене на панаира. Имали сме случай да говоримъ съ чужденци, посетители на Горня Орѣховския панаиръ, които не могатъ да се начудятъ, защо ние сме избрали този малъкъ градецъ за голѣмъ мостренъ панаиръ, кждѣто „човѣкъ не може да се нахрани, а най-главното не може да намѣри мѣсто за спане“, а камо ли да прекъса свободното си време въ развлечение.

Безъ да се впускаме въ подробности на въпроса, ние ще заключимъ, че условията въ Варна най-благоприятно сж се стекли и предлагатъ Варна, [като най-подходящо мѣсто въ България за истински голѣмъ мостренъ панаиръ. Трѣбва да пожелаемъ прочее, щото управителнитъ кржгове на нашиятъ измж-

ченъ градъ, часъ по-скоро да се заематъ съ реализирането на тази отдавнашна мечта на известенъ кржгъ варненци, а съ това, поне отчасти да подобратъ западащото стопанско положение на Варна.

Борисъ Т. Килифарски.

Д-ръ Д. Гиневъ

Училищни задачи и недѣли.

(статия II-ра)

Учителътъ е душата на училището. Това е една стара необорима истина. Какъвто е учителътъ, такава ще е и неговото училище. Това е толкова вѣрно, колкото е вѣрно, че учителската професия е една тежка и съ голѣма отговорностъ за бждащото на нацията ни професия. Ето защо она, които служи на отечеството чрезъ училището и въ училището, трѣбва всѣкога да се импулсира отъ чистия идеализмъ и патриотизмъ и въодушевно да работи за преуспяване на училището. Специално за варненския учител неговиятъ ентусиазмъ и иделизмъ трѣбва да се проявяватъ въ по засилена форма и поради специфичнитъ условия, при които Варненското училище се развива и работи. Въ тѣзи условия и въ примѣритъ, които му даватъ корифентъ на педагогиката варненския учител трѣбва да черпи въодушевление за своето идеално и народностно схващане на служебнитъ обязанности. Въ охотното вдѣлбочение въ науката, педагогиката и работата си, той трѣбва да търси хрзна, нови жизнени сили за пресѣдаване душата на училището, защото: „Само вещи и богати съ идеи и знания учители могатъ да прилагатъ началата на новото възпитание и обучение“ (А. Palst). Защото учителътъ постига своята висша задача само тогава, когато е сполучилъ да насади въ душата на своитъ питомци единъ буденъ интересъ и копнежъ къмъ усъвършенстване, когато постигне да създаде самстойни, жадуващи за по нататъшно усъвършенстване души. Само по тоя начинъ и чрезъ работа въ тоя духъ Варненското училище ще заслужи довърието на обществото, благодарността на родителитъ и упованието на държавата.

Въ посоченитъ блѣскави щрихи трѣбва да се откроява дейността на варненския народенъ учител.

Варненското училищно настоятелство трѣбва да търси, задържа и подкрепя учителитъ, които задоволяватъ поставенитъ изисквания. Нека то се отклони отъ своя рутиненъ пжтъ за вербуване персонала за своитъ училища. Конкурсниятъ изпитъ, които се усвои отъ него не представлява гаранция, че съ него ще се постигне нѣщо повече. Ние изтъкнахме въ в. „В. новини“ дефектитъ по правилника за тоя изпитъ. Настоятелството възъ основа на опита отъ сегашния конкурсенъ изпитъ трѣбва да иска изменения на правилника въ смисълъ да се дава на настоятелствата повече свобода и инициатива при произвеждане на единъ изпитъ за подборъ на отличнитъ между много добритъ. Настоятелството трѣбва да усвои и практиката да кани за учители въ Варна известни добри учители и да задържа добритъ учители. Настоятелството трѣбва да се интересува и за сегашния персоналъ и самостоятелно да прокара своитъ разбирания, а не да се задоволява съ безправни размѣствания и уволнения замислени отъ инспекцията, както бѣ случая съ размѣстването на много учители презъ миналата учебна година. Настоятелството трѣбва да познава добре своитъ учители и, ползувайки се отъ правата, които правилници и закони му гарантиратъ да не допуска да се гаври властѣта съ добритъ и да менажира слабитъ, които умѣятъ да се прикриватъ задъ нѣкой свой патронъ. Щомъ е въпросъ за една учебна и възпитателна дейностъ въ посоченитъ рамки, ние считаме работата на варненския народенъ учител за твърде, тежка и смѣтаме, че тая пряка и сжществена негова

задача не трѣбва да се затруднява отъ странична „извънучилищна дейностъ“, която може да се извърши отъ други лица, Трапезарии, колонии, читалища, училищни градини и други подобни училищни начинания трѣбва да се представятъ на бивши учители и учителки. Съ тѣхно участие трѣбва да се съставятъ просвѣтно-благотворителни комитети, които да даватъ улеснения и възможностъ на учителя да вложи изцѣло своитъ сили за поставяне училищното възпитание и обучение на подобащата висота, каквото варненскитъ училища заслужаватъ.

Учителътъ на Варна трѣбва да се възроди, като заработи повече надъ себе си и надзора надъ ученицитъ и като се отърси отъ партизанщината си. Въ всички начинания за Варненското школо той трѣбва да се ръководи само отъ добре разбранитъ интереси на училището. Всѣко негово партизанско и паркутийно-съюзистко проявление, което е въ вреда на училището, трѣбва да се порицава и спѣва овреме отъ училищното настоятелство. Настоятелството долови такива проявления още презъ 1926 г., но нѣмаше достатъчно куражъ да се намѣси енергично за интереситъ на прогимназитъ. [Всичко това и незаинтересоваността за подборане персонала показва, четъ жизненитъ интереси на градскитъ училища се занемаряватъ. Настоятелството и инспекцията сж пратѣвили опити да се освободятъ прогимназитъ отъ извъншни слаби и неподготвени учителки, като въ многотъ случаи сж изтъквали официални и лично своето недоволство отъ работата и поведението на тѣзи учители, но не сж действували заинтересовано за доброто на прогимназитъ. Така останаха известни негодни учителки, и което е най-лошото прибраха се въ една прогимназия е И дойде се съ това до тамъ, че денъщата отказваха да постигнатъ въ тази прогимназия, която и до днесъ сря остана въ това положение. Би

Всички изтъкнати условия, които вредятъ на работа на учителя се зансилватъ отъ натрупването на пресгимназиалнитъ ученици въ три саматъ здания. Въпреки многото протестни и писане въ мѣстнитъ вестници настоятелството не направи необходимото за подобрене трудовитъ условия въ прогимназитъ. Когато днесъ Русе има 6, а Пловдивъ 8, Варна остава съ три прогимназии съ пжтъ 7 — 800 ученика, — обстоятелство, което затруднява твърде много възпитанието и обучението.

Времето налага единъ сериозенъ, повикъ къмъ варненския учителъ за чиста и предана работа за умствено, моралното, религиозното, патриотичното и физическото възпитание на учащата се младежъ, въ тѣната съвкупностъ и хармония, за щото училище, което не култивиратъ ценности, прилича на изворъ безъ вода, а ученицитъ му — на цѣвъ безъ благоухания и шарки. Учителътъ който работи за одухотворяване и издигане на Варненското школо трѣбва да се ползува съ пълна подкрепа и защита на Варненското училищно настоятелство. Това и по добрението на трудовитъ условия трѣбва да бжде първа длъжностъ на настоятелството.

(следва)

Хроника

Възобновяване беседитъ

К. П. И. Д-во „Варненски Кореникъ“, което между другитъ си целъ преследва и чисто просвѣтни, о Недѣля, [4-й ноемврий, възобновя своитъ недѣлни беседи, които презъ лѣтния сезонъ бѣше преустановилъ. За тая цель въ помещението дружеството ще има водосвѣтъ следъ което председателя на д-во г. А. Мановъ ще говори на темъ „Нашитъ задачи“.

Беседитъ ще се водятъ въ клубно помещението точно въ 10½ часа обѣдъ. Желаящитъ да четатъ тая беседа предварително депозира въ настоятелството темата си, а

беседата е от научен характер. Ако беседата или рефератът е от чисто организационен характер, тогава се депозира цялото изложение, след което настоятелството ще определи датата на говоренето.

Беседа. На 28 Октомври в 10¹/₂ ч. в клуба на К. П. И. Д-во „Варненски Кореняк“ г. Ал. Димитриев, друж. член, държа беседа, на тема „Причините за основаване Д-во „Варненски Кореняк“ и неговите задачи“. Салонът бѣ препълнен от слушатели.

Приятно ни е да съобщим, че Веска Н. Бюлбюлева, дъщеря на кореняка Кара Никола Бюлбюлев, се е сгодила за Иван Т. Катранджиев от гр. Шумен.

Честитваме годежа им.

Едно изложение. Варненският клон от Б. Ж. Съюз „Любов към Родината“ е отправил едно силно мотивирано изложение, за премахване закона за хазартните игри в България, до г. Министъра на Финансите, съ копие до Министерския съвет и Председателя на Народното събрание. Изложението е подписано от съществуващите в града ни институти, дружества, братства и организации. Въ заключение на изложението се казва: „Вземайки пред вид всички гореизложени мотиви, подкрепени от желзната и неборима логика на самия живот и нашата действителност, ний издигаме решително протест против подържането по-нататък на незаконното регламентиране на хазарта у нас и искаме намѣсата на законодателната и изпълнителна власт за борба срещу това зло въ смисъл не само на неговото обществено отрицание, но и на най-строгото му преследване и порицание“.

Една поправка. Въ м. брой на вестника въ „хрониката“, погрѣшно е съобщено, че по случай патрония сраздникъ на дружеството ний, последното е било приветствувано от Варненската община. Трѣбва да се каже Арменската община.

Демагогия ли? Варненската община обявила още отдавна чрез своя официален орган Общински вестникъ, че мисли да ликвидира таритѣ чиновнически земайки от инанитѣ години и че е назначена ричлена комисия, която да прегледа мѣтките. Това много добре, но още о-добре би било да ни кажат властѣ имейщите, кога *фактически* *наистина* ще почнат да се изплащат тези стари борчове и защо се ремѣлчава важния факт, че смѣтките (ведомостите) сж прегледани още преди 2—3 години от бившия контролоръ Д. Пейчевъ, лице безпорно компетентно, така щото нѣма ече какво да се много-много гледа нѣма даже нужда от никакви комисии. А ако има още нѣщо да се оформява, това ще го направи контролора, който въ случая е отворното лице и за когото мненията на комисията не сж задължителни. Всичко това въ общината е известно, но смѣтката въ случая е друга: емъ да покажемъ, че милемъ за чиновниците, емъ ако можемъ да отложимъ плащането за неопределено време.

Китонъ ли е само веществото, което може да се постилатъ улици? Не. Има много други още. Въ културните градове на западъ, смеждали, че *дървени блокчета* служат за постилане на улиците. Не зле и нашите стопански среди да опитатъ тая мѣрка на една улица, както направиха съ китона. Ние редварително знаемъ, че тия общински среди не приематъ чужди съвети, защото тѣ *всичко знаятъ*, нато даже отиватъ до тамъ, че отрицатъ какво културните градове имали улици, постлани съ дървени блокчета. Разбираме ние от тая себична психология — никой нѣма право, освенъ стопанските среди, да вземе ричинъ за нѣкое мѣроприятие. Това сж *егоизъмъ, завистъ, тщеславие* — качества, които могатъ да вирѣятъ въ некултурни, глупави глави. До колко ще се повърнемъ по тая въ-

просъ, като докажемъ, че от дърво може да стане нѣщо, но от глупави — нищо!

Въ Алиансъ-Франсезъ — Варна почнаха (курсове по френски Ние препорѣчваме на младежите от дружеството ни тия курсове и молимъ да се запишатъ, защото лесно ще могатъ да изучатъ френския езикъ при практичните преподаватели. Въ самото помѣщение на Алиансъ-Франсезъ, надъ „Пазаръ-Парушъ“ става записването.

Отъ общ. лозовъ разсадникъ може да се очаква грозде не повече отъ 20,000 кгр., и щомъ се продава по 5 л. въ общ. магазинъ, ще се получи сума отъ 100,000 лв. Ние полагаме, че ако се продадеше изцѣло на търгъ, щеше да се получи повече отъ тая сума. Цѣната 5 лв. подби цѣната на гроздето на коренните жители, и затова едрите питепроизводители подбиватъ цената, като се картелирали да не купуватъ гроздето по-скжпо. Такива сж нашите сведения.

Лукътъ въ общинския магазинъ се продаваше по 6 лв., а сега 5-50 лв., когато на пазаря е по 2.50, до 4.50 лв. Не знаемъ коя причина е заставила комисарството да купи отъ Горня-Орѣховица вагони съ лукъ и да го продава по тая скжпа цена. Интересно е да се знае, колко кгр. лукъ е продадено отъ тоя скжпъ лукъ. Искаме да се обогати общинската каса, но не е тоя пътъ, по който трѣбва да се върви. Комисарството знае своята работа.

Лозарите могатъ да продаватъ безъ патентъ на едро и онези питеи, които сж произведени отъ прекупено грозде, добавено къмъ собственото отъ технически нужди, т. е. за да допълнятъ последния си линъ или сждъ или пъкъ да поправятъ качеството на реколтата си.

За знание. Мѣродавните цени, по които трѣбва да бждатъ заплатени очуждени по дворищна регулация дворни мѣста и постройкы, сж цените, които последните сж имали по времето, когато административната оценителна комисия държи своя протоколъ, щомъ това е станало следъ влизането въ сила и действие измѣнението на чл. 27 отъ закона за благоустройството отъ 16 ноември 1922 год., безъ въ това отношение да има значение обстоятелството, че дворищната регулация е била утвърдена преди сжщото измѣнение на закона. Ако административната оценителна комисия е извършила оценяването на отчуждените по регулационенъ редъ имоти преди 16 ноември 1922 год., цената се определя до момента на утвърдяване дворищната регулация. Заинтересованите коренни жители следва да знаятъ, че тази е наредбата на закона и да се съобразяватъ съ нея.

Театралните марки. Въ общината продължава се още лепението на театралните марки. Не само въ общината, но и въ нотариуса. Нали има общинско решение за незадължителността на лепението? Нали това решение трѣбва да се изпълнява? Нали имаме закони, които задължаватъ постоянното присъствие да изпълнява решенията на съвета? Какво означава това неуважение къмъ въпросното решение? Нима то е бѣла хартия? — Стопанските творци трѣбва да се съобразяватъ съ закона; противното означава, че законите сж безсилни, че общинските решения сж бѣла хартия. Не можемъ да разберемъ, защо общинските съветници — юристи не даватъ нѣкой урокъ на тия, които се присруватъ, че не знаятъ задължителността на закона и решенията, че за това има съответна санкция.

Упорито се мѣлви изъ града, че още една прелестна птица възнамѣрявала да отлѣтне отъ дървото на стопанството ни и да кацне на друго по разкошно, по-величествено стопанско дърво, гдето ще може да намѣри по-обилна храна. Ала гнездото, което ще остави, кой ще го изчисти? — Гражданството, нали? Такъва

е нашата участъ, до като сме безъ съзнание на нашите естествени права. Трѣбва, най-после, да се разбере, че тия прелетни птици следватъ своя *интересъ*, както птиците своя инстинктъ, и отлѣтватъ тамъ, гдето има обилна храна.

Квартала Сесъ-севмесъ. Не стига гдето крайнините на града сж оставени безъ внимание и грижи отъ стопанските дейци, защото повечето сж населени отъ коренни жители, но и преградите „Сесъ-Севмесъ“, населено сждо отъ коренни жители, е останало занемарено. Въ санитарно, регулационно и културно отношения, преградите е останало много назадъ. Има действително едно „комисарство“, но то е безъ значение, за сѣнка, защото всичко се взема отъ централата. Чистота, освѣтление, и пр. нѣма. До кога стопанските лица ще се стреснатъ да повдигнатъ това преградие въ всѣко отношение, за да могатъ коренните жители тукъ да се радватъ на всички блага, което стопанството ни може да даде? До тогава, до когато коренните жители не се погрижатъ да пропждатъ прелетните птици.

Партизанщината е себелюбива и гледа да не дава на други да се ползватъ отъ блага. Тѣ наречения „Добруджански кварталъ“ потъналъ е въ мракъ, защото нѣма освѣтление въ ония части, на които населението не е гласувало за лицата, които могатъ да се разпоредятъ да има свѣтлина. Нека помислятъ тия граждани дали въ бждще трѣбва да гласуватъ за партизани, били свои хора.

Въ града ни съществува отдавна детска градина и подготвителна школа за руските дѣца. Въ детската градина се обучаватъ деца, които сж родени тукъ, и които трѣбва да ги считаме като коренячета. Материалното положение на това училище се влошава отъ день на день. Ние, коренните жители, доколкото е възможно, следва да се притечемъ на помощъ, и съ това тия деца ще обикнатъ още повече нашата родина, нашия градъ, който за тѣхъ е роденъ градъ — отечество.

Рибната хала. Отъ откриването на тия хали до днесъ, наемателите се ползуваха отъ електричеството безплатно, защото никога общината не е подигалъ въпросъ за плащане електрическа такса, кито се е приемало, че диогените се отдаватъ поднаемъ съ освѣтление. Намѣриха се стопани, които се грижатъ за интересите на касата и прекратили електрическия токъ. Нѣма какво да се говори — умни стопани!

Продажбата на гроздето отъ общинския разсадникъ става въ деветъ общински магазини. Ние бѣхме недавно писали, че общ. съветъ е решилъ да се продаде гроздето изцѣло на търгъ, като имаме предъ себе си В. О. В. Обаче, ние сме били заблудени, а виждаме сега, че се продава гроздето на дребно по 5 л.

кгр. Това е направено да могатъ бѣдните да купятъ ефтино грозде. Целта не се постига. Напротивъ, коренните жители не могатъ да си продадатъ гроздето, защото общината конкурира съ цената, и тѣ сж принудени да претърпятъ загуби. Ще може ли стопанството да продаде всичкото грозде? — Съмняваме се. Защото тия последни дждове не сж благоприятни за здравината, за цѣлостта на гроздето. По-удобно, по-походно бѣ, ако се продадеше гроздето изцѣло. Стопанството се управлява отъ лица, които не знаятъ мѣстните условия.

Санитарната власт трѣбва да се погрижи за пречистване на ямата, която е пълна съ нечистотии и която е захлупена и се намира недалече отъ рибната хала. Зловоние то се носи, но никой не обръща внимание.

Една належаща мѣрка. Ежедневно циркулиратъ автомобили отъ града за селата въ окръга и обратно. По пътищата има ханища и крѣчми съ надписи „автомобилни спирки“. Обаче на тия спирки нѣма да се намира бензинъ за всѣка евентуалностъ. Пътници, които сж пътували на 16. X, всрѣдъ голѣмия студъ, сж рискували да останатъ на пътя, вследствие свършването на бензина. Добре е на автомобилните спирки да се намира бензинъ. Респективните власти да направятъ потребното.

Варнен. археол. музей. Постъпления презъ м. октомври. Отъ Варна: Т. Мжгърдичевъ — челюсть на допотопно животно; Ив. Самоковски — мраморенъ фрагментъ отъ берелефъ; Презв. Иор. К. Планинска — 40 тома преимуществено стари книги и единъ рѣкописъ; Бр. Зола 6 тома книги; I Мирови сждия — 13 златни монети и 2 сребърни: мраморни фрагменти отъ разкопките на Търговската камара. *Козлуджа*. К. Пасковъ — 5 бронзови монети. *Маркианополъ*. с. *Бѣла*. Ек. Николова — павти и герданъ; Хр. Сарандева — павти и зарафлѣкъ; Ел. Янева — кожано-метал. коланъ. с. *Аптарзакъ*. Д. Златарски — павти, гривни, прешленъ и нищеръ. с. *Авренъ*. Б. Яневъ — фрагментъ отъ златна облица (дадено възнаграждение). Дружеството благодари на дарителите.

Прелетна птица. Отлѣте една „прелетна птица“, която случайно бѣ кацнала на дървото на стопанството ни и свила гнездо. Това за насъ не е изненада. Туй прелетяване ние очаквахме, както очакваме и други. Да, дойде тая птица, нахрани се и отлѣте. На добъръ часъ! Но, питаме, кой ще очисти туй гнездо? Разбира се, ние, коренните жители, защото дървото е наше. Трѣбва да го пазимъ чисто. Такава ще е нашата участъ, ако не се свестимъ и съединимъ всички наши сили да държимъ дървото на стопанството ни неосквернено отъ прелетни птици, които идатъ да се нахранватъ и отлѣтватъ.

Шапки! Шапки! Шапки!

Шапкарница „БОХЕМИЯ“

Обзаведена отъ В. КАБАТЪ

ВАРНА.

Съобщава на многобройната си клиентела, че пристигна многоочакваната машина за чистене, боядисване и префасониране на

Дамски и мъжки шапки.

Сжщата машина, каквато има въ ателиетата на западъ.

Префасонирането и поправките ставатъ на много низки цени и бърза работа.

Ателието е на ул. „Царъ-Борисъ“ № 22 до Кристалъ.

Майсторъ „ВАЦЛАВЪ КАБАТЪ“

Голѣмъ изборъ отъ дамски касторени шапки.